

MOTION TILL GOTLANDS FORNVÄNNER; BEVAKNING AV NY FORSKNING OCH NYA KUNSKAPER KRING MEDELTIDENS VISBY

Det är sorgligt att konstatera, att Gotlands Fornvänner (Gotlands museum) och Gotländskt arkiv under många år ignorerat ny forskning kring medeltidens Visby. Jag har motionerat om detta tidigare, men med ”en dåres envishet” fortsätter jag att insistera. Det är tyvärr bara att konstatera, att det i museet finns ett flertal texter kring ämnet som inte är ”up to date” och att Gotländskt arkiv grovt försummat att bevaka forskningen kring världsarvet.

Det borde närmast betraktas som en obligatorisk plikt att Gotlands fornvänner följer upp vad som sker i forskningen kring det medeltida Visby, särskilt som man har ansvaret för världsarvet. Att detta så flagrant ignoreras under det nya millenniet är direkt skamligt och man kan ju bara hoppas att FN inte uppmärksammar det! Det är därför hög tid att Gotländskt arkiv, och museet, tar tag i frågan och uppdaterar kunskapen om det medeltida Visby. Bara för att ta sådana exempel som att den medeltida församlingsbildningen i staden idag måste anses klarlagd och att Vårfrukyrkan inte var ”tyskarnas kyrka”, att det är synnerligen tveksamt att Tyska orden anlade Visborg slott, att Helgeands och S:t Jacob inte var identiska, att det inte finns några som helst dokument som indikerar gotländsk farmannahandel efter åtminstone 1100-talet, att tyskarna inte dominerade Visby, att ringmuren inte kan ha uppförts precis före inbördeskriget, m m.

Även om museet gömmer sig bakom ”olika tolkningar” så är det synnerligen ovetenskapligt att bara följa en enda tolkning, utan att uppmärksamma att den tolkningen minst av allt är oemotsagd. Det är fornvännernas plikt att göra en allsidig bevakning av forskningen kring medeltidens Visby och det har inte skett på många, många år. Det är hög tid att Gotländskt arkiv tar sitt ansvar och tar ett samlat grepp kring senare tids forskning kring medeltidens Visby. Att bara hävda, så som gjordes senast då jag motionerade om detta, att redaktionsgruppen ska bestämma inriktning är bara att konfirmera att Gotlands fornvänner duckar för ansvaret att bevaka ny forskning kring världsarvet Visby och att man bryter mot museilagens 4:e, 6:e och 8:e paragrafer:

4 § *Ett museum ska utifrån sitt ämnesområde bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning. (det är inte att främja kunskap att tysta ner vissa perspektiv/tolkningar och ensidigt hålla fast vid äldre, förlegade perspektiv/tolkningar).*

6 § *Utställningar och annan publik verksamhet vid ett museum ska vara kunskapsbaserad och präglas av allsidighet och öppenhet. (Det är inte allsidighet eller kunskap när det som presenteras är ensidigt).*

8 § *Ett museum ska bidra till forskning och annan kunskapsuppbyggnad, bland annat genom att ha hög kompetens inom sitt ämnesområde. (Det är inte att bidra till forskning att ignorera sådan och inte kompetens att vara oförmögna att kunna presentera objektiva och allsidiga perspektiv].*

Jag yrkar därför att Gotlands fornvänner och Gotlands museum omgående tar tag i frågan om nya forskningsrön rörande medeltidens Visby. En viktig åtgärd i detta är att Gotländskt arkiv i ett stort temanummer går igenom forskningsläget kring medeltidens Visby. Jag yrkar att detta sker omgående!

Dick Wase